

Četverotaktni Husqvarnin kros motocikl iz druge polovice pedesetih od 500 ccm. Albin, koji je rekonstruirao ovaj motor sličan britanskom stilu, imao je zaseban mjenjač i veliki vertikalni cilindar. Šest puta osvajao je titulu svjetskog prvaka u razdoblju od 1957. do 1963

1982 Husqvarna ponovno proizvodi četverotaktne motore, uglavnom enduro izvedbe, kao model "TE", "TX" i kros "TC". Bregasta osovina je u glavi motora s četiri ventila. Tada je motocikl razvijao 30 KS sa 145 kg vlastite težine

Iako ovu tvrtku često povezujemo s motokrosom i endurom, njena povijest mnogo je bogatija. Ni u kom slučaju niste u pravu ako ste i na tren pomislili da je Husqvarna neka "brzopotezna, novokomponirana" tvrtka. Ova poznata švedska moto kuća starija je od stotinu godina

Hladan vjetar sa sjevera

PIŠE: MIRO BARIĆ

Na našim prostorima Husqvarna je poznata tek tridesetak godina, i to uglavnom zahvaljujući motokrosu. No, do motokros i enduro modela

bilo je preko 70 raznoraznih modela. Štoviše, u prvoj polovici svog postojanja Husqvarna proizvodi uglavnom četverotaktne modele. Međutim, slijedi još veće iznenađenje, tvrtka proizvodi motocikle od daleke 1903 godine, ali firma kao takva postoji od 1689. godine, dakle dobrih 320 godina! Švedska je zemlja najboljeg čelika, kugličnih ležajeva i hladne klime. Eto, iz te daleke i hladne zemlje stižu motocikli visoke kvalitete poznati diljem svijeta. No, počnimo redom.

Te 1689. Švedska je bila u konfliktu sa tada susjednom Rusijom. Pojavila se potreba za oružjem. Tako je švedska vlada odlučila osnovati tvornicu oružja u dijelu Švedske koji je obilovao brzim rijekama i mlinovima. Tako u prijevodu riječ Husqvarna zapravo znači mlinsku kuću.

1850. proizvodnja se proširuje na širi asortiman, kao što su kućanski aparati, peći i poljoprivredni strojevi.

1860. Husqvarna prva u Švedskoj počinje s proizvodnjom bicikala.

U nastavku teksta treba skrenuti pozornost na jedan industrijski fenomen. Naime,

potpuno je nevjerojatno kako je zemlja sa tako malim brojem žitelja bila u stanju organizirati tako raširenu proizvodnu mrežu, kako je uspjela plasirati robu i zaposliti gotovo sve umove i ruke u državi! (Možda bismo i mi nešto uspjeli naučiti od pradjeda i prabaka Šveđana.)

1903. U isto vrijeme kad je osnovana tvrtka Harley-Davidson, Husqvarna konstruirala prvi motocikl s agregatom FN-a (belgijske tvrtke Fabrique Nationale d Arme de Guerre). Monocilindrični četverotaktni motor zapremine 225 ccm ostaje u proizvodnji do 1908. godine. Međutim, Husqvarna koristi i druge renomirane agregate tog doba, poput švicarskog Moto-Revea. Ovaj dvocilindraš u V izvedbi nalazimo u mnogim ranim modelima švedske kuće sve do 1919. godine.

1915. godine proizvodnja se širi, dok sljedeće godine postiže svojevrstan rekord od preko 300 proizve-

denih primjeraka. Nije to bilo malo s obzirom na činjenicu da nije bilo nikakve automatizacije. Sve se radilo ručno. Danas smijemo reći: proizvedilo se primitivnim strojevima i alatima, što iziskuje mnogo radnih sati.

1916. konstruiran je prvi motocikl za vojne potrebe.

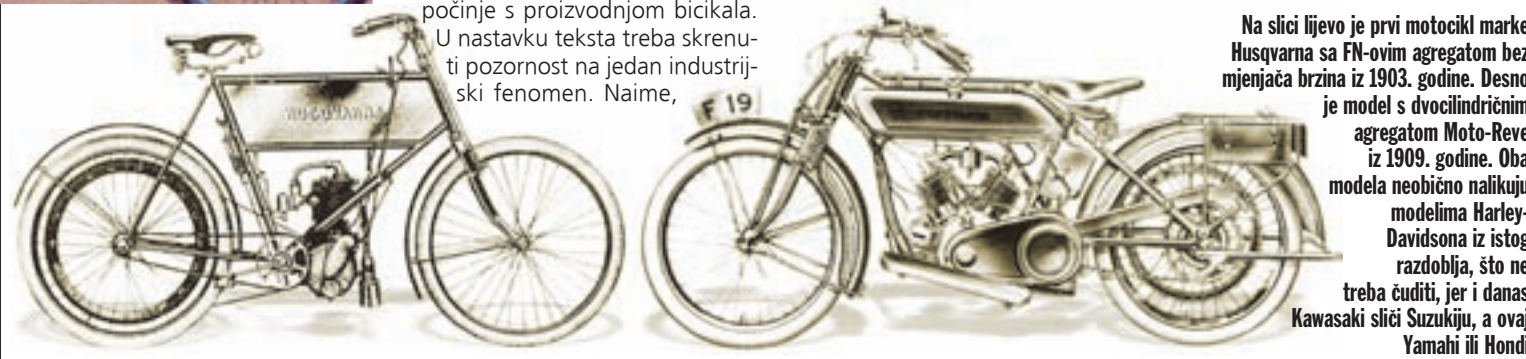
1919. prvi kompletno proizveden motocikl u matičnoj kući bio je model "150", dvocilindrični model s V motorom uzdužno postavljenim u okviru motocikla. Kut između zraka hladnih cilindara od 50 stupnjeva, 550 ccm zapremine i stajajući ventil podsjecali su na Indiane ili

Husqvarnin V2 model "170" od 550 ccm i 12 KS iz 1925. godine sa stajajćim ventilima. Mjenjač brzina je s komandom na rezervoaru goriva s tri stupnja prijenosa. Okvir je bez ovjesa, dok je naprijed paralelogram vilica s ogromnim upravljačem i još većim farom

Pedesetih godina popularni "motorbicikl" made in Husqvarna dolazi sa sjevera. Model "301" od dvije konjske snage težio je tek 36 kg, bio je omiljen kod ženske populacije i kod motociklista početnika

Na slici lijevo je prvi motocikl marke Husqvarna sa FN-ovim agregatom bez mjenjača brzina iz 1903. godine. Desno je model s dvocilindričnim agregatom Moto-Reve iz 1909. godine. Oba modela neobično nalikuju modelima Harley-Davidsona iz istog razdoblja, što ne treba čuditi, jer i danas Kawasaki slični Suzukiju, a ovaj Yamaha ili Hondi

Dvotaktni Husqvarnin model od 400 ccm iz 1964. uspješno se je natjecao na kros stazama u klasi 500

Model 250 s kojim je Finac H. Mikkola dva puta osvajao prvenstvo svijeta. Interesantan je okvir od titana

1958. Husqvarna započinje s proizvodnjom sve popularnijih enduro i kros modela. Kao baza poslužio je model "Goldpila" od 200 ccm. Iako sa samo 9 KS i tri stupnja prijenosa, modifikacija je uslijedila već 1959. Ovaj motocikl je otvorio vrata uspjeha Husqvarni

Harley-Davidsonu. No, to je upravo bio trend tog vremena, pa su i druge konkrentne tvrtke imale slične modele (Peugeot, Ciclon, itd). Nakon modela "150" proizvode se modeli 170, 180 i 200, na istoj bazi.

Sredinom pedesetih stižu iz Husqvarne dva nova modela u skladu s europskim trendom jednostavnih, jeftinih motora lako dostupnih širim masama. Radi se o dvotaktnom motoru zapremine 175ccm nazvanom "Srebrna strijela", te od 200 ccm "Zlatna strijela", tvorničkog koda 282 i 283

To nije jedina gama dvocilindričnih modela "made in" Husqvarna. U nadolazećim godinama uslijedit će modificirani modeli na dvocilindričnoj V bazi, s visećim ventilima (serija 730). Zapremina se također malo pomalo povećavala sve do 1000 ccm.

1926. Husqvarnin prvi natjecateljski model od 500 ccm za cestovna natjecanja "730" obilovao je tad avangardnim tehničkim rješenjima.

1930./32. četverotaktna tehnika dvocilindričnih agregata širi se i na gamu monocilindraša, koji su bili jeftiniji i također u trendu, s ogromnim vertikalno postavljenim cilindrom.

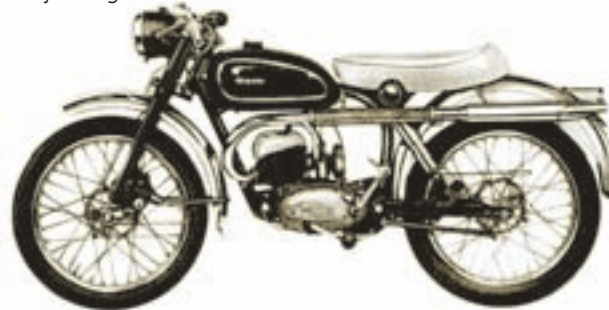
1936. izlazi s tvorničke trake model 112 TV, monocilindrični agregat s ventilima u glavi motora.

1937. ulazi u proizvodnju vojni model MC 42.

1938. doba je velike krize u Husqvarni. Poslije 35 godina tvrtka

napušta proizvodnju četverotaktnih motora i posvećuje se jednostavnijim i jeftinijim dvotaktnim motociklima.

Mogli bismo, dakle, reći da se Husqvarnina povijest u tim momentima prelomila na dva dijela. Na vidiku je Drugi svjetski rat. Iako Švedska nije bila direktno umiješana u nje, negativna atmosfera se itekako osjetila i u toj zemlji. Drugi problem bila je marketinška kriza, razumljivo očekivana. U tim se vremenima

AMI TRADE
KARLOVAC, Šulekova 29
Tel: 047/414-160

polini motorsport

GIANNELLI
SILENCERS

RIJEKA - MOTO GRAND PROX 051/682-537, MOTO MATUŠIĆ 051/277-799, KASTAV - MOTO FERANDA 051/275 918
PULA - HP MOTORI 052/383-505, POREČ - MONTIS 052/431-780, LABIN- LAVADO 052/851-003,
ZADAR - LERGA 023/326-419, DUBROVNIK - DANTE 020/438-540, POŽEGA - MMS 034/292-913, SISAK- MOTO13 044/741 723,
JASKA - AUTO GORIČKI 01/6282 616, ZAGREB - AUTO MOTO KARMAT 01/3454592, HRMS 01/6192-031

"THINK DIFFERENT"
EL TORO MOTORCYCLES

Unikatne izrade motocikala po želji kupaca

Servis Harley Davidson
Zodiac, Custom chrome, S&S.
Expresna isporuka dijelova
Garancija za isporučene dijelove
Mobilno jamstvo motocikala

web: www.eltoro-motorcycles.com mail: eltoro@eltoro-motorcycles.com
tel: +385 1 5621309; Fax: +385 1 5613461 G. Ladoč, Putina 1, 10292 Senkovec

Husqvarna proizvodi vojne modele motocikala od 1916. godine pa sve do danas. Ovaj model iz 1967. modificiran je. Godine 1977. zapremina je povećana s 250 na 360 ccm, a snaga s 15 na 26 KS. Mjenjač je četverobrzinski automatski, a u slučaju da motocikl padne, motor se ne gasi!

rena su vrata endura i motokrosa.

1959. model 200, u prijevodu "Zlatna strijela", pretvara se u 250 ccm i pobjeđuje na europskom prvenstvu s Rolfom Tibbinom. To

Šveđanin G. Sunnqvist 1936. pobijedio je u klasi 500 s dvocilindričnom Husqvarnom usred Italije, u Monzi. Ovaj 128 kg težak motocikl u verziji 500 ccm imao je 44 KS, dok je verzija od 350 ccm davala 31 KS pri 7000 okr/min. Lijevo je detalj s prvog natjecateljskog Husqvarninog motocikla iz 1926. godine, modela 730, već sa visećim ventilima

i stapa se s velikim megakompajama kao što su "AEG", "Zanussi", "Pfaff", itd.

1982. Tvrtka započinje s modernom proizvodnjom četverotaktnih motora, dok se u skladu sa svjetskim trendom dvotaktni motori stavljaju u drugi plan. Husqvarna se tako na neki način ponovno vraća korijenima, četverotaktnim motorima, s kojima je i počela prije sto i pet godina.

1986. Husqvarna izvozi 90 % svojih proizvoda (tu su uključeni i drugi proizvodi tvrtke kao što su motorne

pile, motorne sanjke i manji vrtni strojevi i sl.)

1987. Tvrtka ulazi u savezništvo s talijanskom "Cagivom" (danas "MV group").

U novo tisućljeće Husqvarna je ušla s velikim uspjehom i ambicijama. Ovaj kratak pregled povijesti jedne uspješne moto kuće nastaviti ćemo drugom prilikom. Tvrtka je proizvela još mnoge modele za koje nismo imali mjesta, ali nisu manje vrijedni od najpoznatijih modela koji su pronijeli ime švedske Husqvarne po cijelom svijetu. ■

opasno smanjila klijentela koja je imala sredstava za skupe četverotaktne motocikle. Te su činjenice usmjerile tvrtku u proizvodnju dvotaktnih agregata. No, to će se tek kasnije pokazati dobrim potezom. Tako je Husqvarna začetnik jedne posve nove discipline - endura i motokrosa.

1939. počelo se s dvotaktnim modelima "301" od 98 ccm, zatim "230" od 118 ccm zapremine, koji ostaju u proizvodnji do 1954. godine. Ovi su modeli bili vrlo popularni i uspješni, proizvodili su se u serijama od preko 10 000 primjeraka godišnje.

Deset godina poslije Drugog svjetskog rata nastavljeno je s razvojem dvotaktnih motora novije generacije. Poseban su uspjeh polučila dva modela: "Silberpil 175" i "Goldpil 200". Upravo tim modelima otvo-

je bila tek ulaznica u svjetski vrh motokrosa.

Husqvarna dominira motokros scenom više od desetljeća - 1962., 1963., 1966., 1967., 1973., 1974. i 1976.

Plejadam odličnih motokrosista dominiraju Šveđanin Torsen Hallman i Finac Heikki Mikkola.

1961. Husqvarna prestaje s proizvodnjom cestovnih komercijalnih modela i sve snage koncentrirala na kros i enduro modele.

1967. nastaje novi model vojnog motocikla od 250ccm, kasnije modificiran u 360ccm. Ovaj zrakom hlađeni dvotaktni motor je distribuiran mnogim državama u vojne svrhe. Kasnije dobiva automatski mjenjač i nešto više snage, 16 KS. Vrlo je zahvalan i praktičan model.

1978. Husqvarna ulazi u globalnu marketinšku grupu "Elektrolux"

promoto
Koprivnica Križevačka 6, 048 626 330
Bjelovar Radicev trg 5, 043 243 954
ZAGREB Jablanska 82, 01 3816 842

SUOMY **Forma**
performance

POPUST DO 25% ZA MODELE 2007

PRODAJNA MJESTA: • CRIKVENICA CVAJKO MOTORI 051/784 789 • KARLOVAC MOTO TRADE 047/654 588 • LABIN MOTO SHOP LAVADO 052/851 003 • RIJEKA MOTO ART 051/671 265; MALI MOTO 051/691 640 • GROBNIK MOTO SHOP 051/549 298 • LOVRAN MALI MOTO 051/293 826 • NOVA GRADIŠKA AUTO MOTO KUJMIĆ 035/364 834 • OSIJEK ŠKARO MOTO 031/300 555 • VUKOVAR EMU RACE 032/423 322 • POREČ ESPO 052/452 784 • PULA HP MOTORI 052/383 505 • SESVETE BENCONY MOTO 01/2059 960 • SPLIT YAMAHA PRIBUDIĆ & BORČIĆ 021/534 145 • TROGIR MOTO GAMA 021/881 954 • ŠIBENIK/BRODARICA MOTO BEAN 022/351 940 • ŠIBENIK YAMAHA PRIBUDIĆ & BORČIĆ 022/340 202 • UMAG FINDI 052/721 328 • VARAZDIN LOVAC 042/351 905 • VELIKA GORICA MOTORI GRIGIĆ 01/6221 678 • VINKOVCI BENDIX 032/306 480 • ČAKOVEC PRO-BIKE 040/337 066 • SISAK MOTO 13 091/164 1422 • KRIŽEVCI TIP TOP 048/712 108 • ZADAR MOTO SHOP LERGA 023/326 419 • ZAGREB MOTO BENCONI 01/2302 922; ELODA PLUS 01/3867 946; KAPTOL CARGO 01/3483 309 • AUTO MOTO SPORT 01/3772 920 • DUBROVNIK DANTE 020/438 540 • SICG EFMOTORS 0038181/210 911; IN AUTO 00381/643 405 • BIH TUZLA MOTO NAUTICA 0038735/248 800